

Za żelazną kurtyną

Oś czasu



Notatka z lekcji

1. Początki integracji Europy Zachodniej.
2. Integracja gospodarcza Europy Środkowo-Wschodniej.
3. ZSRR w latach 1945-1956 – XX zjazd KPZR.
4. Powstanie węgierskie.
5. Mur berliński.
6. Praska Wiosna (1968).



Józef Stalin



Nikita Chruszczow



Josip Broz Tito



Powstanie węgierskie 1956

Żołnierze NRD pilnują budowy muru berlińskiego (listopad 1961).



ZAPAMIĘTAJ

Początki integracji Europy Zachodniej **Plan Schumana (1950):**

1. Ścisła współpraca gospodarcza Francji, Niemiec i innych państw Europy Zachodniej.
2. Międzynarodowa kontrola produkcji węgla i stali. Europejska Wspólnota Węgla i Stali (początek działalności w 1952 r.).

Integracja gospodarcza Europy Środkowo-Wschodniej

Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG, 1949). Służyła interesom ZSRR.

ZSRR w latach 1945-1956

1. Stalinizm, tj. system sprawowania władzy będący odmianą komunistycznego totalitaryzmu.
2. Destalinizacja (odwilż) - proces odchodzenia od stalinowskich metod rządzenia, zapoczątkowany po śmierci Stalina (1953). Tajny referat Chruszczowa potępiający kult jednostki (1956).

ZAPAMIĘTAJ

Rewolucja węgierska (X/XI 1956)

Stłumione przez wojska radzieckie wystąpienie Węgrów z żądaniem wolności i demokracji. Gdy premier **Imre Nagy** ogłosił wystąpienie Węgier z Układu Warszawskiego, nastąpiła interwencja zbrojna ZSRR.

Mur berliński

Zbudowany przez władze NRD w 1961 r., by zapobiec ucieczce mieszkańców państwa na Zachód. Odgradzał Berlin wschodni od zachodniego, był symbolem podzielonej Europy.

Praska Wiosna (1968)

1. Reformy komunistów głoszących „socjalizm z ludzką twarzą”: wolność słowa, system wielopartyjny, elementy gospodarki rynkowej.
2. List przywódców państw Układu Warszawskiego zawierający doktrynę Breżniewa o ograniczonej suwerenności tych państw i prawie ZSRR do interwencji.
3. Inwazja wojsk ZSRR, Polski, Węgier i Bułgarii, które stłumiły Praską Wiosnę (sierpień 1968).

ZADANIA

- terminy: kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski, powstanie węgierskie;
- zapamiętaj daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956), powstania węgierskiego (X 1956);
- opisz postać Nikity Chruszczowa;
- omów cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej;
- wyjaśnij znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRR i krajach demokracji ludowej;
- omów przejawy odwilży w ZSRR;
- przedstaw najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia;
- omów okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego;
- wymień przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.